

Ο Ποιητικός Νοῦς του Αριστοτέλη: Άλλη μία μετριοπαθής πρόταση

Enrico Berti

Περίληψη

Η «μετριοπαθής πρότασή» μου είναι να δοθεί προσοχή σε μια φράση του *Περὶ ψυχῆς* III 5, 430a19-21 του Αριστοτέλη, η οποία συνήθως παραμελείται. Σύμφωνα με αυτή, η *κατ'ἐνέργειαν* γνώση, η οποία καθεαυτή είναι πρότερη της *κατὰ δύναμιν* γνώσης, ακόμη και ως προς τον χρόνο, ταυτίζεται με το αντικείμενό της. Εάν η πρόταση αυτή μπορεί να εφαρμοστεί στον νοῦν, όπως προκύπτει από τα συμφραζόμενα και από άλλα χωρία (π.χ. *Μετὰ τὰ Φυσικὰ* XII 9, 1075a3-5), μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο περίφημος *ποιητικὸς νοῦς* είναι η γνώση των αρχῶν των επιστημῶν, η οποία είναι αιωνίως διαθέσιμη στον άνθρωπο. Αυτή η υπόθεση θα τεθεί υπό έλεγχο, τόσο μέσα από την ανάλυση ολόκληρου του κεφαλαίου 5 του *Περὶ ψυχῆς* III, όσο και μέσα από τη συζήτηση των βασικῶν ερμηνειῶν του *ποιητικοῦ νοῦ*, δηλαδή εκείνων του Αλέξανδρου Αφροδισιέα, του Θεμίστιου, του Θωμά Ακινάτη και του Αβερρόη.